Sveitarfélagið
HORNAFJÖRÐUR

Svæðisáætlun um meðhöndlun úrgangs

í Sveitarfélaginu Hornafirði (2025-2036)

Þetta skjal inniheldur helstu niðurstöður úr drögum að svæðisáætlun Sveitarfélagsins Hornafjarðar um meðhöndlun úrgangs.

1. Tilgangur svæðisáætlunar um meðhöndlun úrgangs

Þessi áætlun er lögbundin samkvæmt lögum nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, sem kveða á um að sveitarfélög skuli gera svæðisáætlun um meðhöndlun úrgangs sem gildir í 12 ár.

- **Markmið**: Að draga úr myndun úrgangs og auka endurnýtingu og endurvinnslu.
- **Samræmi**: Áætlunin skal vera í takt við stefnu landsins í meðhöndlun og forvörnum úrgangs.

Efnisyfirlit

1 Inngangur ... 6
2 Stefna Sveitarfélagsins Hornafjarðar í úrgangsmálum ... 8
3 Aðgerðaáætlun ... 9
3.1 Aðgerðir ... 9
3.2 Vöktun, eftirlit og endurskoðun ... 10
4 Bakgrunnur ... 11
4.1 Lög um meðhöndlun úrgangs ... 11
4.2 Reglugerð um meðhöndlun úrgangs ... 11
4.3 Stefna um meðhöndlun úrgangs ... 12
4.4 Önnur lög, reglugerðir og stefnumótun ... 13
5 Aðferðir, forsendur og fyrirvarar ... 14
5.1 Söfnun tölulegra upplýsinga ... 14
5.2 Stefnumótun ... 15
6 Markmið stjórnvalda á beinni ábyrgð sveitarfélaga ... 16
6.1 Heimilisúrgangur ... 16
6.2 Önnur töluleg markmið ... 17
6.3 Rusl á víðavangi ... 18
6.4 Þýðingarmikil hráefni ... 19
7 Staða úrgangsmála haustið 2024 ... 21
7.1 Fyrirkomulag söfnunar ... 21
7.2 Grenndarstöðvar ... 22
7.3 Móttökustöðvar ... 22
7.4 Önnur söfnun og flokkun ... 22
7.5 Förgunarstaðir/meðhöndlunarstaðir ... 23
7.6 Önnur ráðstöfun úrgangs ... 25
7.7 Samningar við verktaka ... 26
7.8 Samþykktir, gjaldskrár og kostnaður ... 26
7.9 Útgáfa og kynning ... 27
7.10 Framtíðarsýn ... 27
7.11 Magntölur og endurvinnsluhlutföll ... 28
7.12 Framtíðarhorfur í úrgangsstraumum og flutningum ... 32

UPPKAST

Áætlunin inniheldur:

- Greiningu á stöðu úrgangsmála í Sveitarfélaginu Hornafirði (lokið).
- Markmið fyrir meðhöndlun úrgangs
- Stefnu sveitarfélagsins í úrgangsmálum (ákvörðun stendur yfir).
- Aðgerðaáætlun til að ná þessum markmiðum (ákvörðun stendur yfir).

2. Núverandi úrgangsstjórnun í Hornafirði

Söfnun úrgangs:

- Íbúar í þéttbýli hafa þrjár eða fjórar tunnur: pappír, plast, lífrænan úrgang og blandaðan úrgang. Söfnun fer fram á tveggja vikna fresti, en lífrænn úrgangur er sóttur í hverri ferð.
- Í dreifbýli er notað svipað kerfi, nema lífrænn úrgangur er ekki sóttur.
- Fyrirtæki sjá sjálf um meðhöndlun úrgangs.

Móttaka og flokkun úrgangs:

- Í Höfn er flokkunarstöð rekin af Hringrás ehf., sem tekur við ýmsum úrgangsflokkum.
- Utandyra er einnig flokkunarbar fyrir tiltekið efni.
- Söfnun úrgangs fer fram samkvæmt Gjaldskrá fyrir söfnunarstöð úrgangs á Höfn í Sveitarfélaginu Hornafirði.

Urðun og moltugerð:

- Sveitarfélagið rekur urðunarstað í Lóni, sem tekur á móti allt að 3.000 tonnum af almennum úrgangi og 500 tonnum af lífrænum úrgangi árlega.
- Í Lóni er moltugerð þar sem matarleifar, hrossatað og trjáspænir eru nýttir. Moltan er nú notuð sem þekjuefni á urðunarstað.

Almenn úrgangsstjórnun:

- Umhverfis- og skipulagssvið sér um stjórnun úrgangsmála.
- Fimm ára verksamningur (september 2023 – ágúst 2028) felur Funa ehf. í söfnun úrgangs og Hringrás ehf. í rekstri flokkunarstöðvar og urðunarstaðar.
- Í samræmi við lög vinnur sveitarfélagið að því að laga gjaldskrá og rekstur að *„Borgaðu þegar þú hendir“*. Úrgangsstjórnun er enn niðurgreidd af sveitarfélaginu, þó í minni mæli með hverju ári.

- Gagnaöflun um úrgangsmál er að batna til að stuðla að skilvirkari stjórnun.
- Almenna upplýsingagjöf er að finna á vefsíðu sveitarfélagsins og á Facebook.

3. Markmið og frammistaða í úrgangsmálum

Yfirlit yfir úrgangsgögn:

- Alls voru framleidd 2.508 tonn af úrgangi í Sveitarfélaginu Hornafirði á greiningartímabilinu, eða 1.009 kg á hvern íbúa.
- Um 1.134 tonn (45%) voru urðuð í Lóni.

Sveitarfélag: Sveitarfélagið Hornafjörður **Tímabil:** Sept 2023 - ágúst 2024 **Íbúar 1. jan. 2024:** 2.487

		SAMTALS	Úrgangur sem fellur til (kg) og afdrif hans					
			Förgun		Endurnýting			
	Númer	Tegund úrgangs	Urðun Lóni	Annað	Orkuvinnsla	Ýmislegt	Endurvinnsla	Samtals
Landbún.	*02 01 02*	Úrgangur úr dýravefjum (dýrahræ)	94.470	0	0	0	0	94.470
	02 01 04	Heyrúlluplast	0	0	0	0	34.340	34.340
	02 01 06	Húsdýraskítur	0	0	0	117.470	0	117.470
Heimilisúrgangur - Umbúðaúrgangur	*15 01 01a*	Pappírs- og pappaumbúðir (bylgjupappi)	0	0	0	0	62.590	62.590
	15 01 01b	Pappírs- og pappaumb. (sléttur pappi og fernur)	0	0	0	0	0	0
	15 01 02a	Plastumbúðir (aðrar en heyrúlluplast)	0	0	2.521	0	10.084	12.605
	15 01 02b	Plastflöskur (með skilagjaldi)	0	0	0	0	9.948	9.948
	15 01 04a	Málmumbúðir (án skilagjalds)	0	0	0	0	0	0
	15 01 04b	Áldósir (með skilagjaldi)	0	0	0	0	11.938	11.938
	15 01 06	Blandaðar umbúðir (úr „grænum tunnum“)	0	0	6.825	0	163.810	170.635
	15 01 07a	Glerumbúðir (án skilagjalds)	0	0	0	0	0	0
	15 01 07b	Glerflöskur (með skilagjaldi)	0	0	0	0	39.792	39.792
Ýmis-legt	*16 01 03*	Hjólbarðar	0	0	0	0	13.565	13.565
	16 01 04	Ökutæki	0	0	0	0	0	0
	16 06 99	Rafhlöður og rafgeymar	0	0	0	0	7.970	7.970
Bygginga- og niðurrifsúrgangur	*17 01 99*	Steinsteypa, múrsteinar, flísar, keramík	83.820	0	0	0	0	83.820
	17 02 01 a	Timbur (hreint)	0	0	0	147.395	0	147.395
	17 02 01 b	Timbur (annað eða óflokkað)	0	0	0	92.865	0	92.865
	17 02 02	Gler	36.310	0	0	0	0	36.310
	17 02 03	Plast	6.800	0	0	0	0	6.800
	17 05 03	Olíumengaður jarðvegur	0	750	0	0	0	750
	17 05 04	Hreinn jarðvegur	0	0	0	0	0	0
	17 06 04	Steinull og önnur hættulítil einangrunarefni	16.510	0	0	0	0	16.510
	17 06 05	Asbest (efni sem inniheldur asbest)	0	0	0	0	0	0
	17 09 04	Annar grófur úrgangur	102.570	0	0	0	0	102.570
Sjúkd.	*18 00 99*	Sóttmengaður úrgangur frá sjúkrahúsum ofl.	0	0	0	0	0	0
Heimilisúrgangur og sambærilegt	*20 01 01*	Pappír án úrvinnslugjalds (þ.m.t. dagblöð)	0	0	0	0	0	0
	20 01 08	Lífrænn úrgangur frá eldhúsum o.þ.h.	0	0	0	172.830	0	172.830
	20 01 10/11	Fatnaður, skófatnaður og textíl	0	0	0	0	0	0
	20 01 25	Matarolía og feiti	0	0	0	0	0	0
	20 01 26	Önnur fita	25.165	0	0	0	0	25.165
	20 01 36	Raftæki, þ.m.t. kæli- og frystitæki	0	0	0	0	330	330
	20 01 40	Málmar (aðrir en ökutæki)	0	0	0	0	477.095	477.095
	20 01 50	Spilliefni (samtala)	0	762	1.640	0	200	2.602
	20 02 01	Garðaúrgangur	0	0	0	0	0	0
	20 03 01 a	Blandaður úrgangur (sorphirða)	459.231	0	0	0	0	459.231
	20 03 01 b	Blandaður úrgangur (gámar)	211.610	0	0	0	0	211.610
	20 03 01 c	Blandaður úrgangur frá fyrirtækjum	62.960	0	0	0	0	62.960
	20 03 03	Úrgangur frá gatnahreinsun	0	0	0	0	0	0
	20 03 04	Eðja frá rotþróm (seyra)	34.310	0	0	0	0	34.310
	Samtals (kg)		1.133.756	1.512	10.986	530.560	831.661	2.508.476
	Samtals (kg/íbúa)		456	1	4	213	334	1.009

Áskoranir með núverandi gögn:

- Núverandi úrgangstölfræði gerir erfitt fyrir að reikna nákvæma endurvinnsluhlutfall heimilisúrgangs þar sem oft er erfitt að greina á milli heimilisúrgangs og rekstrarúrgangs.

Markmið ríkis og sveitarfélaga:

Endurvinnsluhlutfall heimilisúrgangs:

- 55% árið 2025, 60% árið 2030 og 65% árið 2035.
- Núverandi hlutfall: 22%.

Urðunarhlutfall heimilisúrgangs:

- 10% árið 2035.
- Núverandi hlutfall: 54%.

Sveitarfélag: Sveitarfélagið Hornafjörður — Sept 2023 - á — **Íbúar:** 2,487

		Heimilisúrgangur	Heimilisúrgangur Samtals (kg)	Þar af til endurvinnslu Kg	Þar af til endurvinnslu %		
	Númer	Tegund úrgangs					
Heimilisúrgangur - Umbúðaúrgangur	*15 01 01a*	Pappírs- og pappaumbúðir (bylgjupappi)	62,590	62,590	100%		
	15 01 01b	Pappírs- og pappaumb. (sléttur pappi og fernur)	0	0			
	15 01 02a	Plastumbúðir (aðrar en heyrúlluplast)	12,605	10,084	80%		
	15 01 02b	Plastflöskur (með skilagjaldi)	9,948	9,948	100%		
	15 01 04a	Málmumbúðir (án skilagjalds)	0	0			
	15 01 04b	Áldósir (með skilagjaldi)	11,938	11,938	100%		
	15 01 06	Blandaðar umbúðir (úr „grænum tunnum")	170,635	163,810	96%		
	15 01 07a	Glerumbúðir (án skilagjalds)	0	0			
	15 01 07b	Glerflöskur (með skilagjaldi)	39,792	39,792	100%		
Ýmisl.	*16 06 99*	Rafhlöður og rafgeymar	7,970	7,970	100%		Composting
Bygg	*17 02 01 a*	Timbur (hreint)	147,395	0	0%	Urðað	147,395
	17 09 04	Annar grófur úrgangur	20,514	0	0%	20,514	
Heimilisúrgangur og sambærilegt	*20 01 01*	Pappír án úrvinnslugjalds (þ.m.t. dagblöð)	0	0			
	20 01 08	Lífrænn úrgangur frá eldhúsum o.þ.h.	172,830	0	0%		172,830
	20 01 10/11	Fatnaður, skófatnaður og textíl	0	0			
	20 01 25	Matarolía og feiti	0	0			
	20 01 36	Raftæki, þ.m.t. kæli- og frystitæki	330	330	100%		
	20 01 40	Málmar (aðrir en ökutæki)	7,156	7,156	100%		
	20 01 50	Spilliefni (samtala)	2,602	200	8%		
	20 02 01	Garðaúrgangur	0	0			
	20 03 01 a	Blandaður úrgangur (sorphirða)	211,610	0	0%	211,610	
	20 03 01 b	Blandaður úrgangur (gámar)	10,290	0	0%	10,290	
	20 03 01 c	Blandaður úrgangur frá fyrirtækjum	511,901	0	0%	511,901	
	Samtals (kg)		1,400,106	313,818	22%	754,315	320,225
	Samtals (kg/íbúa)		563	126		54%	23%
	Þar af til urðunar		754,315		54%		
	Samtals (kg/íbúa)		303				

Byggingar- og niðurrifsúrgangur:

- Markmið: Endurnýta 70% efnis (ekki eingöngu á ábyrgð sveitarfélagsins).
- Núverandi hlutfall endurnýtingar: 29%.

Sveitarfélagið HORNAFJÖRÐUR

Núverandi aðgerðir:

- Um 29% byggingar- og niðurrifsúrgangs var endurnýttur, aðallega litað timbur sem var notað sem þekjuefni á urðunarstað í Lóni í stað annars efnis.

Sveitarfélag:	Sveitarfélagið Hornafjörður	Sept 2023 - ág	**Íbúar:**		2.487
		Byggingarúrgangur	**Samtals (kg)**	**Þar af til endurnýtingar**	
				Kg.	**%**
	Númer	**Tegund úrgangs**			
Byggingar- og niðurrifsúrgangur	*17 01 99*	Steinsteypa, múrsteinar, flísar, keramík	83.820	0	0%
	17 02 01 b	Timbur (annað eða óflokkað)	92.865	92.865	100%
	17 02 02	Gler	36.310	0	0%
	17 02 03	Plast	6.800	0	0%
	17 05 03	Olíumengaður jarðvegur	750	0	0%
	17 05 04	Hreinn jarðvegur	0	0	
	17 06 04	Steinull og önnur hættulítil einangrunarefni	16.510	0	0%
	17 06 05	Asbest (efni sem inniheldur asbest)	0	0	
	17 09 04	Annar grófur úrgangur	82.056	0	0%
	Samtals (kg)		319.111	92.865	29%